

Nr 171

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus; given Stockholms slott den 5 november 1965.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt 87 § regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus.

Under Hans Maj:ts
Min allernädigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Sven-Eric Nilsson

Propositionens innehåll

I propositionen föreslås att 1949 års lag med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus erhåller fortsatt giltighet t. o. m. den 31 december 1966.

Förslag

till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus

Härigenom förordnas, att lagen den 21 december 1949 med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus, vilken jämlikt lag den 13 december 1963 (nr 646) gäller till och med den 31 december 1965, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 december 1966.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 22 oktober 1965.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden ANDERSSON, LINDSTRÖM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, fråga om *fortsatt giltighet av lagen med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus* och anför.

Behörighet att förordna om utskrivning från sinnessjukhus tillkommer enligt *sinnessjuklagen den 19 december 1929 (nr 321)* i princip sjukvårdsläkaren. Vägrar denne att skriva ut patienten, kan beslutet överklagas till sinnessjuknämnden. När det gäller patienter som av domstol överlämnats till vård (N-fall) eller som under inflytande av sinnessjukdom begått mot annans personliga säkerhet riktat brott som inte blivit beivrat (O-fall) eller som intagits på sinnessjukhus i samband med att vård på fångvårdsanstalt upphört (PN-fall) går dock frågan om utskrivning direkt till sinnessjuknämnden (20 § jämfört med 18 § samt 23 §).

Enligt *lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus* har Kungl. Maj:t fullmakt att beträffande visst sinnessjukhus förordna, att de utskrivningsärenden som enligt sinnessjuklagen i första hand tillkommer sinnessjuknämnden i stället skall handläggas av en lokal utskrivningsnämnd. I övriga ärenden beslutar sjukvårdsläkaren, men han har möjlighet att hänskjuta prövningen till den lokala nämnden (1 och 3 §§).

Lokala utskrivningsnämnder finns numera vid så gott som samtliga mentalsjukhus.

Utskrivningsnämnd består av sjukvårdsläkaren, en lagfaren ordförande, som bör vara innehavare av domarämbete, och en person med erfarenhet i allmänna värv. För särskilt utsedd ledamot förordnar Kungl. Maj:t en eller flera suppleanter. Närmare bestämmelser om nämndens verksamhet meddelas av Kungl. Maj:t (2 §).

För att en lokal utskrivningsnämnd skall få skriva ut en patient fordras att nämnden är enig. Är ledamöterna inte ense skall ärendet hänskjutas till sinnessjuknämndens prövning om någon ledamot yrkar det. Innan utskriv-

ningsnämnden fattar beslut i ett utskrivningsärende, skall nämndens ledamöter ha skaffat sig personlig kännedom om patienten. Är denne redan utskrivnen på försök, får dock beslut fattas även om inte samtliga ledamöter har sådan kännedom (4 §).

Har utskrivningsnämnden avslagit framställning om utskrivning, kan patienten och vissa honom närstående m. fl. begära att frågan hänskjuts till sinnessjuknämndens prövning (7 §). Under förutsättning att förbehåll gjorts kan ett beslut av den lokala nämnden om utskrivning i N-fall, O-fall och PN-fall hänskjutas till sinnessjuknämnden även av överinspektören för sinnessjukvården (sinnesslövärderna) eller statsåklagare (8 §).

1949 års lag erhöll till en början giltighet t. o. m. den 30 juni 1952 i avbidan på att man skulle vinna erfarenhet av den nya ordningen. Lagens giltighetstid har därefter förlängts, senast genom lag den 13 december 1963 (nr 646). Efter sista förlängningen gäller lagen t. o. m. den 31 december 1965.

Jag ämnar inom den närmaste tiden föreslå att sinnessjuklagen skall upphävas och ersättas med ny lagstiftning på mentalsjukvårdens område. Den nya lagstiftningen, som kommer att innehålla bl. a. bestämmelser om lokala utskrivningsnämnder efter mönster av reglerna i 1949 års lag, avses skola träda i kraft den 1 januari 1967. Jag förordar att giltighetstiden för 1949 års lag med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus förlängs till dess den nya lagstiftningen träder i kraft, dvs. till utgången av år 1966.

I enlighet med vad jag nu anfört har inom socialdepartementet upprättats förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus*. Förslaget torde få fogas till statsrådsprotokollet såsom *bilaga*¹.

Föredraganden hemställer att lagrådets utlåtande över lagförslaget måtte för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Håkan M. Rahm

¹ Bilagan har här uteslutits. Den är likalydande med den bilaga som är fogad vid propositionen.

Utdrag av protokollet, hållet i lagrådet den 29 oktober 1965.

Närvarande:

f. d. justitierådet LIND,
justitierådet Y. SÖDERLUND,
regeringsrådet ÅBJÖRNSSON,
justitierådet BRUNNBERG.

Enligt lagrådet den 27 oktober 1965 tillhandakommet utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet den 22 oktober 1965, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av kanslirådet Ingrid Hilding.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Thomas Krook

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl.
Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på
Stockholms slott den 5 november 1965.*

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler t. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Sven-Eric Nilsson, lagrådets den 29 oktober 1965 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 22 oktober 1965 remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinessjukhus*.

Med förmälan att lagrådet lämnat förslaget utan erinran hemställer föredraganden, att förslaget måtte jämlikt 87 § regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Anders Leion